BLENDOW LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Makar som påstår sig leva åtskilda ska inte likställas med ogifta

Publicerad
28 SEP 2022

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och fastställer Pensionsmyndighetens beslut om att två makar, där den ena påstår sig bo i Norrland och den andra i Småland, inte ska likställas med ogifta i pensionshänseende. Domstolen lägger vikt vid att mannen var folkbokförd på hustruns adress fram till att Pensionsmyndigheten påbörjade sin utredning.

Pensionsmyndigheten beslutade i september 2020 att inte ompröva sina tidigare beslut om allmän pension beträffande två makar som uppger sig bo i olika delar av Sverige. I besluten fann myndigheten att makarna inte kunde likställas med ogifta i pensionshänseende eftersom de ägde egendom gemensamt. Deras pensioner skulle därför beräknas i enlighet med deras civiltillstånd som gifta.

Makarna överklagade besluten till Förvaltningsrätten i Jönköping. De förklarade att kvinnan bor i Småland och mannen i Norrland. Makarna träffas vid jul, nyår och andra storhelger, men max en gång per månad. Vidare delar de inte hushållsgemenskap eller ekonomi med undantag för ett fritidshus.

Enligt 63 kap. 9 § 2 socialförsäkringsbalken, SFB, likställs med ogift en försäkrad som lever stadigvarande åtskild från sin make, om inte särskilda skäl föranleder en annan bedömning.

Förvaltningsrätten konstaterade inledningsvis att det varken av lagtexten eller förarbetena framgår vad som avses med att leva åtskild i bestämmelsens mening. I kammarrättspraxis och ett rättsligt ställningstagande från Pensionsmyndigheten har det ansetts att begreppet ska bedömas utifrån flera omständigheter. Bland annat ska det beaktas om makarna bor på olika orter, om de har hushållsgemenskap, gemensam ekonomi eller egendom samt hur ofta de övernattar tillsammans.

Mot bakgrund av detta, och med beaktande av vad makarna uppgett, ansåg domstolen att de var stadigvarande åtskilda från varandra vid tidpunkten för Pensionsmyndighetens beslut.

Endast för personlig bruk

Pensionsmyndigheten överklagade till Kammarrätten i Jönköping och åberopade bland annat adresshistorik för makarna.

Kammarrätten konstaterar att makarna till största delen bott tillsammans sedan de gifte sig år 1999 fram till år 2011. Samma år folkbokförde sig mannen på den fritidsfastighet som makarna köpt gemensamt. I juni 2019 folkbokfördes mannen återigen på hustrun adress fram till att Pensionsmyndigheten meddelade att de påbörjat en utredning.

Med hänsyn till folkbokföringshistoriken och att makarna tillsammans äger en fastighet anser domstolen att övervägande skäl talar mot att de lever stadigvarande åtskilda. Förvaltningsrättens dom ska därför upphävas och Pensionsmyndighetens beslut fastställas.

Karl Engstrand

Instans: Kammarrätterna

Rättsområden: Folkbokföring, namnfrågor m.m., Äktenskap och samboende, A-kassa, pension m.m.

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter